

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/05137-1
Saksbehandler Nina Kyllingstad

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	05.02.2026

Regionale næringsfond 2026

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Agder fylkeskommune opprettholder dagens struktur for regionale næringsfond i 2026.
2. Fylkesadministrasjonen bruker 2026 på å se nærmere på fondsstrukturen, og avklare hvorvidt det må gjøres endringer før 2027.

Sammendrag

Agder fylkeskommune opprettholder dagens struktur for regionale næringsfond i 2026, til tross for manglende samfinansiering fra enkelte kommuner. Dette gjøres for å sikre kontinuitet i næringsutviklingen i en tid preget av stramme budsjetter der næringsaktivitet raskt kan bli kuttet. Det legges opp til at egenfinansiering fra alle kommuner gjenopptas fra 2027.

Fylkesadministrasjonen vil i løpet av 2026 gjennomføre en strategisk gjennomgang av fondenes struktur og arbeidsmåter i dialog med kommunene. Avklaringer vil bli gjennomført i forkant av budsjettprosessene for 2027.

Saksopplysninger

Regionale næringsfond skal bidra til lokal nærings- og samfunnsutvikling gjennom finansiering av lokale næringsutviklingstiltak. I 2025 var alle 25 kommuner med, fordelt på seks fond.

Fondene forvaltes av de deltakende kommunene i fellesskap, og samfinansieres av Agder fylkeskommune og de deltakende kommunene. I fondsmøtene stiller som regel representanter fra Agder fylkeskommune, NAV Agder og Innovasjon Norge som observatører for å sikre synergier på tvers av virkemiddelapparatet i Agder.

I handlings- og økonomiplanen for 2026-2029 har Agder fylkeskommune vedtatt følgende fordeling til de seks næringsfondene:

- Regionalt næringsfond i østregionen 1,29 mill. kroner
- Regionalt næringsfond i Arendal/Grimstad/Froland 1,1 mill. kroner
- Regionalt næringsfond i Birkenes/Iveland/Lillesand 0,6 mill. kroner
- Regionalt næringsfond i Setesdal 0,66 mill. kroner
- Regionalt næringsfond i Lillesandsregionen 1,1 mill. kroner
- Regionalt næringsfond i Kristiansandsregionen 1,1 mill. kroner

I handlings- og økonomiplanen står det også: «Rammen forutsetter at fondskommunene bidrar med egenfinansiering i forvaltning av fondsmidlene.»

Grunnet stram kommuneøkonomi har tre kommuner varslet at de i 2026 ikke kan bidra med egenfinansiering til næringsfondet. Disse kommunene er Birkenes, Lillesand og Arendal. I august 2025 ble fylkeskommunen også varslet om at Lindesnes kommune ikke fant rom til å betale sin andel til det regionale næringsfondet i 2026, men dette ble omgjort i budsjettbehandlingen i Lindesnes kommune.

Til tross for manglende egenfinansiering foreslår fylkeskommunedirektøren at 2026 blir et mellomår, hvor tilskudd til næringsfond utbetales selv uten egenfinansiering.

Vurderinger

En orientering om fondsstruktur, finansiering, resultater, effekter og nytteverdi ble presentert i hovedutvalget for næring, kultur og miljø den 27.11.2025 (25/05618-22). Gjennomgangen viste at de regionale næringsfondene er et nyttig verktøy for næringsutvikling, innovasjon og sysselsetting i kommunene.

Fylkeskommunedirektøren vurderer fondene som et verdifullt bidrag for å opprettholde næringsutviklingen, og for å sikre regional samhandling og kontinuitet i prosjekter. Næringsfondene fungerer som et lavterskeltilbud, og fyller et tomrom i virkemiddelapparatet. Som kjent mistet regionale forskningsfond (RFF) finansieringen fra 2024. Nå har også Innovasjon Norge sentralisert sin tilskuddsordning «oppstartstilskudd 1» som tidligere ble forvaltet av regionkontorene. Det betyr at det er færre aktører som møter gründerne der de er, og som kjenner de regionale og lokale omstendighetene. Dette er en rolle næringsfondene til nå har ivaretatt på en god måte.

Til tross for at forslag til vedtak strider mot prinsippet for samfinansiering, mener fylkeskommunedirektøren at dette er en anledning til å bistå våre 25 kommuner i en tid preget av stramme budsjetter der tiltak til næringsaktivitet raskt kan bli kuttet.

Samtidig er det viktig å presisere at 2026 blir et mellomår. Fylkesadministrasjonen vil, i forkant av budsjettforslag for 2027, ha dialog med alle fondene for å vurdere om nåværende fondsstruktur med samfinansiering kan bestå. En slik gjennomgang ble også løftet frem i orienteringssaken fra november 2025: «I en tid med strammere budsjetter og strengere prioriteringer av kjerneoppgaver, kan muligheten for fortsatt finansiering av regionale næringsfond fra kommuner og fylkeskommune være under press. Det kan også være forbedringsmuligheter i fondenes innretning og arbeidsmåter som bør diskuteres».

Det tas sikte på at kommunal egenfinansiering fra alle kommuner gjenopptas i 2027.

Regionplan Agder 2030

Satsing på regionale næringsfond kan bidra til å virkeliggjøre flere av målene definert i Regionplan Agder 2030, herunder:

- Flere vekstkraftige små og mellomstore bedrifter er etablert.
- Det er høyere sysselsettingsvekst enn i landet for øvrig, med oppmerksomhet på nye potensialer for bærekraftig verdiskaping.
- Næringsstrukturen er mer variert og preget av godt samarbeid med akademia og offentlig sektor.
- Verdiskaping er basert på bærekraftig bruk av menneskelige ressurser og naturressurser.

Økonomiske konsekvenser

Tilskudd fra fylkeskommunen til fondene i 2026 foreslås opprettholdt på nivå med foreslått fordeling (ca. 5,85 mill. kroner totalt), uten krav om full kommunal medfinansiering.

Konklusjon

Agder fylkeskommune opprettholder dagens struktur for regionale næringsfond i 2026, til tross for manglende egenfinansiering. Kommunal egenfinansiering fra alle kommuner gjenopptas fra 2027.

2026 brukes til gjennomgang av fondenes innretning og finansieringsmodell.

Kristiansand, 19.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør